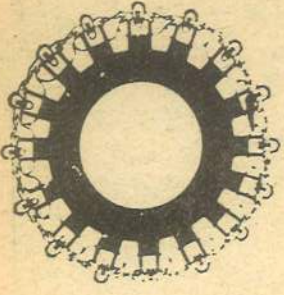

işçikültürü

● İşçi Kültür Derneği Merkez Yayın Organı ● Sahibi: İşçi Kültür Derneği adına İlhan Akalın ● Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Neşe Çulhaoğlu ● Ayda bir yayınlanır ● Yönetim: Dere Sokak 10/2 Dışkapı/Ankara

İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ MERKEZ YAYIN ORGANI SAYI: 5-6 AĞUSTOS-EYLÜL 1977 250 KURUŞ

Ceyhanda düzenlenen taban fiyatlarını protesto yürüyüşüne Adana Şubemiz de katıldı.

MC'NİN KÜLTÜR BAKANLIĞI VE AMACI

5 Haziran seçimleri sonunda güven oyu alan ikinci MC hükümeti de, ondan önceki hükümetler gibi, işçi kültürüne düşmandır. Düşman oluşunu iki açıdan söylüyoruz. Bir kez hükümet programında kültür konusuna ayrılan yer konuya ne denli önem verdiklerini gösteriyor ve bunun ötesinde bu sınırlı kapsam içinde bile söylenenlerin özü düşmanlığı ortaya koyuyor. Ayrıca, her konuda olduğu gibi kültür konusunda da bireyciliği ön plana çıkarıyor.

Aslında, MC'nin kültür konusuna bakışı ayrı bir başlık altında programda yer almamaktadır. Bunun nedeni, bu konuda bir söyleyecekleri olmadığından değil. Böyle bir konunun varlığının saklanmak istenmesindendir. Programda basın-sanat başlığı altında söylenenler ise hem kültürle ilgili değil, hem de söylenenlerin tümü bireyci bir bakış açısının ürünleri. Programın bu bölümünde söylenenlere göz atmakta yarar var.

Basından şöyle söz ediliyor: "Kamuoyunun aydınlatılmasında görev yapan ve demokratik

(Devamı Sayfa 7'de)

DEMOKRATİK MÜCADELEDE BİRLİK

Derneğimiz, anti-faşist, demokratik mücadelede, ortak hedefler için ortak mücadeleyi amaçlayan demokratik kitle örgütlerinin yanında yerini almıştır.

Türkiye, tarihinin hiçbir döneminde, faşizm tehlikesinin bu kadar güncel olduğu, baskı ve zulmün pervasızca uygulandığı, baskı ve terörü uygulayanların bunlara kılıf bulma gereğini bile duymadıkları "sıkıyönetimsiz sıkıyönetim" koşulları yaşamamıştır.

"Ekonomik tedbirler paketi" etiketi altında gerçekleştirilen zamlar, işsizlik, giderek artan baskılar, sınıf mücadelesinin de giderek daha keskinleşmesine neden olmaktadır. Görünüşte egemen sınıfların partileri, "milliyetçilik" adına birleşmişlerdir. Oysa gerçekte söz konusu olan, büyük burjuvazinin çıkarlarının kollanması, emekçi sınıfların baskı altına alınarak tekelci sermayenin hedeflerinin gerçekleştirilmesidir. Egemen sınıfların partilerinin bu birliği, tekelci sermayenin demokrasi ve sosyalizm güçlerine böylesine açık bir saldırıya girişmesi, tüm demokratik güçlerin anti-faşist mücadelede birlik olmalarını daha büyük, daha acil bir zorunluluk haline getirmiştir.

Böyle bir birliğin sağlanabilmesi, elbette kolay değildir. Bunun için ortak hedeflerin saptanması, bir yandan örgütsel bağımsızlığın korunduğu ama diğer yandan da belirli müştereklerde birleşildiği bir platformun oluşturulması gereklidir. Bu gerekli ama zorlu uğraş mutlaka başarıya ulaşacaktır. İşçi-Kültür Derneği, bu uğraşın başarılmasında, demokratik güçlerin birliğinin hayata geçirilmesinde üzerine düşen görevleri yerine getirmeye hazırdır.

İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ GREVCİ MESS İŞÇİLERİ İLE OMUZ OMUZA

Derneğimiz MESS grevindeki işçi kardeşlerinin mücadelelerine katkıda bulunmak amacı ile TÖB-DER Kartal Şubesinin düzenlediği "MESS grevindeki metal işçileriyle dayanışma" gecesine katıldı. Gecede Ankara Şubemizin korosu, İstanbul Şubemizin Halk oyunları ekipleri, marşlar ve halk oyunları ile işçi kardeşlerine destek olmaya çalıştılar.

Geceye devrimci sanatçı arkadaşlarımız Genco Erkal, Rahmi Saltuk, Şükran Kurdakul, Demirtaş Ceyhun, Yusuf Ziya Bahadınlı katıldılar ve zafere olan inançlarını dile getirdiler. Geceyi izleyen binlerce işçi, emekçi, aydın grevdeki kardeşlerinin mücadelesini ve onlarla birlik olmanın verdiğiçoşkuyu Kartal'da yaşadı. Demokrasi mücadelesinde, demokrasinin sınırlarını genişletme mücadelesinde, her ilericinin yerine getirebileceği, yerine getirmek zorunda olduğu görevler vardır. Derneğimiz kültür ve sanat alanında üzerine düşen görevleri bundan sonra da böyle somut adımlarla yerine getirecektir.

SAMSUN'DA İŞÇİ-KÜLTÜR GECESİ YAPILDI

Derneğimiz Samsun şubesi çalışmalarının ürünlerini sergilemeye devam ediyor. 1 Mayısta yapılan geceden sonra 4 Ağustosta ikinci bir İşçi-Kültür gecesi yapıldı. Büyük bir ilgi ile izlenen geceye, Samsun şubesinin Artvin ve Antep folklor ekipleri yanında, Ankara şubesi korosu ve Rahmi Saltuk da katıldılar. Ayrıca Şili halkıyla dayanışma filminin gösterilmesi geceyi daha canlandırdı. Salonu dolduran sekiz-

(Devamı Sayfa 7'de)

ANCAK... BU BÖYLE GİTMEZ

"MİLLİ BİRLİK VE BERABERLİK, ÇALIŞMA BARIŞI, BİZ ZATEN ZARAR EDİYORUZ..KOMİNİSLER İŞÇİLERİMİZİ KIŞKIRTMASA GÜL GİBİ GEÇİNİP GİDECEEZ"

"MMM..LEŞ GİBİ KOKUYOR..ONA MUTLAK BİRİ "MEVART" SABUNU TAVSİYE ETMELİ".."YARINI DÜŞÜNMEYİN" OKBANK SİZİN DE YUVANIZI YAPICAK.."DERBİ SABAH KEYFİ".."ONSEKİZ ŞUBE DAHA AÇTIK BUGÜN" "BENİM NELSO

"BİİİZZ..ALTAYLARDAN GELDİİK..ONUN İÇİN.. BİİZ SARIŞIN, UZUUN DALGALI SAÇLII, MAVİ GÖZLÜÜÜ, KALEM KAŞLIYIZ...KİMİN PARASI VARSAA ONUN ŞEREFİ VAR DIRRR...MİLLÎ DEVL

Sabotaj Oyunundan bir sahne

yolladıklarınız

FAŞİZM

Seni gözüm ısırıyor
Hah tamam
Buldum
Hans'larda şöhret olmuştun
Biraz gezineyim dedindi
Arkadaş edineyim
Çarığın dar gelmişti
Çizmeye el attındı.
Değil mi
Epey değişmişsin
Darılma yok kocamışsın
Döneceksin
Ateşlerde döneceksin
Bil ki İNTİHAR EDECEKSİN

Ali KARABEKİROĞLU
Halkalı - İSTANBUL

BİZ

Sabah güneşin ışınları
gece parıldıyan yıldızlar ve ay
yeni tomurcuklanmış buğday
petekte bal
Ona uzanan eli sokacak arıyız biz...
hüzünlü bir şarkı
Sevinçli bir an
toprağın altından fışkıran kan
kor olmuş dövülen demir
ve yaşamın ölüme üstünlüğü gibi
hayatın kendisiyiz biz.

Cumhur GÖKER
ANKARA

Dostlar TİYATROSU

Dostlar Tiyatrosu ilerici sanatını, mesajı olan ürünlerini çeşitli illerde sergiliyor. Biz iki oyunları üzerinde durma gereği duyduk; çünkü bu oyunlar biribiriyle bağlantılı. Ortak yanları, faşizmi işlemeleri ve faşizmin kullandığı yöntemleri anlatmaları. Biri Sabotaj Oyunu, Diğeri Gün Dönerken...

Sabotaj Oyunu, Türkiye'de yaşadığımız bir olay. 12 Mart döneminde yakılan Kültür Sarayı, yakılan ve batırılan gemiler ile ilgili. Bu işle ilgisi olmayan birçok insan içeri alınıyor, işkence yapılıyor. Ve bu " anarşik" olaylar bahane edilerek emekçiler, aydınlar üzerinde daha fazla baskı, şiddet uygulanıyor. Bu olayın oyunlaştırılması,

olayın içyüzünün açığa çıkarılması ilerici sanatçılara düşen bir görev. Bunu, Dostlar başarıyor.

İkinci oyun Gün Dönerken ise başka bir sabotaj oyununu, Alman Parlamento binası Reichstag'ın yakılması olayını inceliyor. Faşizmin yöntemlerinin ne kadar benzer, hatta tıpatıp olduğunu göstermesi bakımından iki oyunun birlikte oynaması çok yararlı.

Gün Dönerken'in konusu 21 Eylül 1933'te Bulgar Devriminin öncüsü Dimitrof'un, Alman Parlamento binasını yakmaktan sanık olarak Leipzig'te yargınlanması ve olayın perde arkası... Faşizmi anlatmanın yanısıra sosyalist savunmanın ne olduğunu öğrenmek ve bir bilimsel sosyalistin en azgın faşistlere karşı, tek başına olsa da, en umutsuz gibi görünen durumlarda bile sanık sandalyesinde faşizmi yargılayıp mahkum edebileceğini görmek açısından çok yararlı.

Dimitrof'un Leipzig duruşması faşizmin Almanya'daki en etkin döneminde yapılıyor. Faşist ideoloji ve uygulama altın çağını yaşıyor. Ama faşizm, ilk yenilgisini de o zaman Dimitrof'tan alıyor. Dimitrof'u mahkum edemiyor; üstelik beraat etmek zorunda kalıyor. Ve faşizm ilk yarasını alıyor. Faşizmin yenilebileceği; ama inançla ve ancak sosyalistlerin öncülüğünde yenilebileceği kanıtlanıyor.

Dostlar bu iki oyunla, gerçekten işçi sınıfı kültürüne çok önemli katkıda bulunuyorlar. Özellikle, faşizmin böylesine güncel olduğu bir dönemde.

AST oyuncuları da Dimitrof adlı oyunları ile bu görevi geçen sezon başarıyla yerine getirmişlerdi.

Sanatı bir mücadele aracı olarak kullanma yolundaki bu başarılı çalışmalar, tüm devrimci sanatçılar için örnek olmalıdır.

Konuşa konuşa...

KİM OKUR NEDEN OKUR

Şu "Okumak" kelimesi kadar sevilen, her sınıftan, her kafadan insan tarafından kullanılan, nerdeyse ağızlara sakız edilen bir başka kelime az bulunur herhalde. Din kitapları "oku" diye öğüt vererek başlar; "çok okuyan çok bilir" denir; "okumuş" adama farklı bir gözle bakılır, daha fazla değer verilir. Ama birçok insanın da başına ne geldiyse okumaktan gelmiştir. "Şunu okuyabilirsin, şunları, şunları, okuyamazsın" diye sınırlamalar konulmuştur. Kitaplar yasaklanmış, toplattırılmış, yakılmıştır.

Niye böyle oluyor acaba? Bir yandan, okumaya, okuyan insana övgüler düzülürken; öte yandan, okuyanların bazılarının başına olmadık işler açılıyor. Bunun üzerinde biraz düşünmeli.

Okuma işinin gerçekleşmesi için üç şeyin bulunması gerekli. Bir kere, okunacak bir eser olmalı. Yazılar, kitaplar, gazeteler, her neyse. İkincisi, bunları yazacak, yaratacak insanlar. Üçüncüsü de bu yazılanları okuyacak insanlar. Bunların her üçü de toplumu oluşturan sınıflara bağımlı.

Lâf olsun diye kitap yazılmaz. Kitapların, kitapları yazanların söylemek, açıklamak, taraftar kazanmak istedikleri düşünceleri, duyguları, hedefleri vardır. Bunlar da o kişilerin içinden çıktıkları ya da bağlı oldukları sınıfların damgasını taşır; en azından, o sınıflardan etkilenir. İnsanlık tarihinin çeşitli dönemlerindeki toplumsal hareketlere, devrimlere öncülük eden sınıflar, başarıya ulaştırmak istedikleri hedeflere öteki sınıflardan da taraftar kazanmak için görüşlerini, amaçlarını anlatan değişik türde eserler yaratırlar. Ayrıca, bu sınıflar, böyle dönemlerde yalnız yaratıcı olmakla kalmazlar, aynı zamanda, bunların serbestçe okunup yaygınlaşabilmesi için özgürlükten yana olurlar.

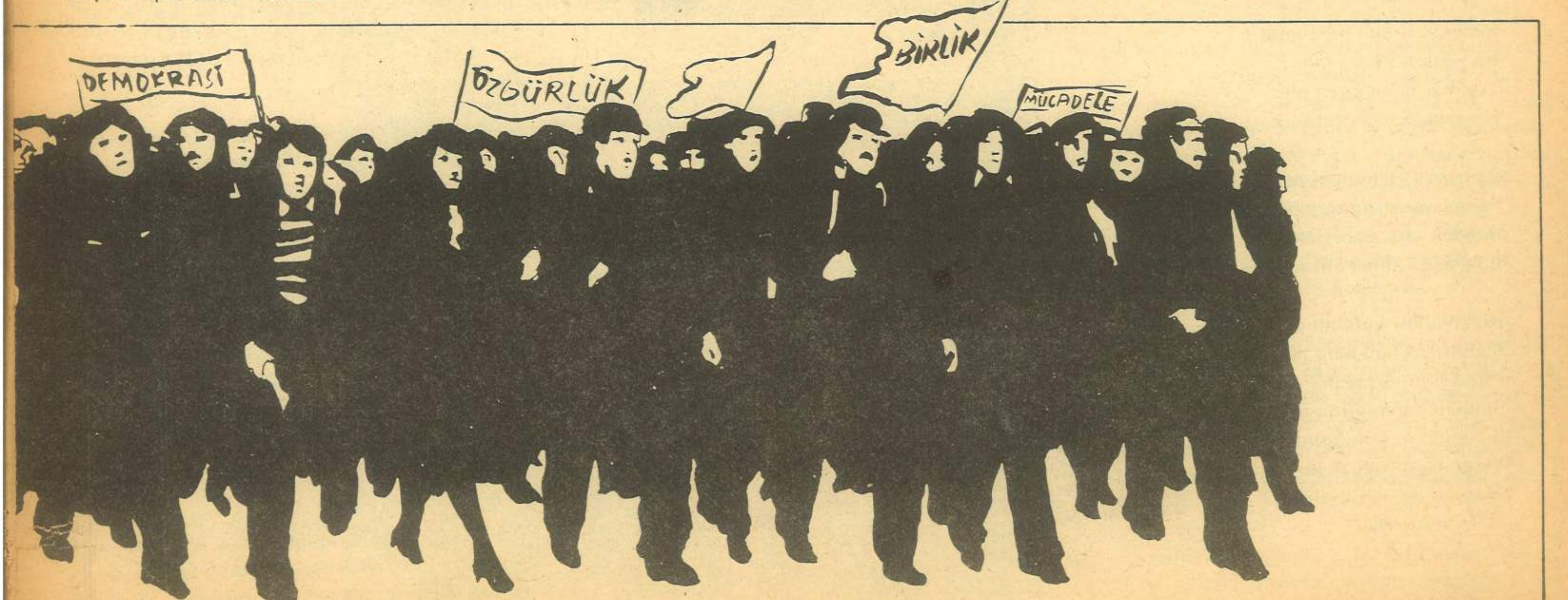
Örneğin, kapitalizm adı verilen toplum düzeninin kurulup yerleşmesini sağlayan toplumsal hareketlere öncülük eden burjuva sınıfı, bu hareketlerin doğup geliştiği eski dönemlerde, böyle davranıyordu. Bu sınıfın içinden çıkmış ya da ona bağlanmış yazarlar, düşünürler, sanatçılar çeşitli alanlarda birçok kitap yazıyorlar; bunların ve başka kitapların herkes tarafından okunması için mücadele ediyorlardı. Ama bugün burjuva sınıfının karşısında işçi sınıfı var. Burjuva sınıfı artık yeni bir düzen kurmak için değil, kendi çürümüş düzenini işçi sınıfı karşısında savunmak, bir süre daha ayakta tutabilmek için çabalıyor. Bu yüzden ne yaratıcılığı kaldı ne özgürlükçülüğü. Çağımızda yaratıcı, özgürlükten yana olanlar işçi sınıfı ve onun düşünürleri, yazarları.

İşin, bir de, okuyucularla ilgili yanı var. Bir zamanlar, onları kendi yanına çekmek için, işçi sınıfının ve öteki emekçilerin de okumasından yana olan burjuva sınıfı, bugün onların okumasını tehlikeli görüyor. Çünkü, okumak öğrenmenin önemli bir parçası. Okuyarak ve mücadele ederek hayatın gerçeklerini öğrenen işçi sınıfı ve öteki emekçiler, yeni bir dünya kurmak için yürüttükleri toplumsal hareketlerde her gün büyüyen başarılar kazanıyorlar.

İşçilerin, emekçilerin okumasını önlemenin tek yolu yasaklamalar değil. Başka yollara da baş vuruluyor. Bir kere, hayatını kazanmak için sabahtan akşama, bir gün bile ara vermeden çalışmak zorunda olan bir işçi, okumak için yeterli, elverişli zaman bulamıyor çoğu kez. Sonra, ilkokuldan en yükseğine kadar okullarda verilen eğitim, insanı okumaktan soğutmak için ne gerekirse yapıyor. İnsanlarınokuma alışkanlıklarını köreltmek için gazeteler, televizyonlar, resimli romanlar, seks kitapları, kötü filmler elbirliğiyle çalışıyor.

Ama ne yapılırsa yapılsın, işçiler, emekçiler okumak gerektiğini git gide daha iyi anlıyorlar. Üstelik, okurken seçme yapmasını da öğreniyorlar. Hangi kitabın hangi sınıfların çıkarlarını savunduğunu ayırt edebiliyorlar. Biliyorlar ki, kendi toplumlarını, giderek dünyayı yönetebilmek için bilgili olmak gerek. Her şeyi öğrenmek gerek. Her şeyi öğrenmek için sadece okumak yetmez. Doğru. Hayatın içinde olmak, mücadele etmek de gerekli. Ama el yordamıyla mücadele edilmez ki. Bir, "ya allah" deyip kararlamadan yola çıkmak var; bir de gideceğin yolun nasıl bir yol olduğunu, hangi tehlikeleri barındırdığını, nasıl yürümek gerektiğini öğrenmek var.

Okumanın işçiler, emekçiler için böyle bir anlamı olmalı. Öyle ya, vakit öldürmek ya da sağda solda caka satmak için okumak, ekmeğini taştan çıkaranların işi olmasa gerek.

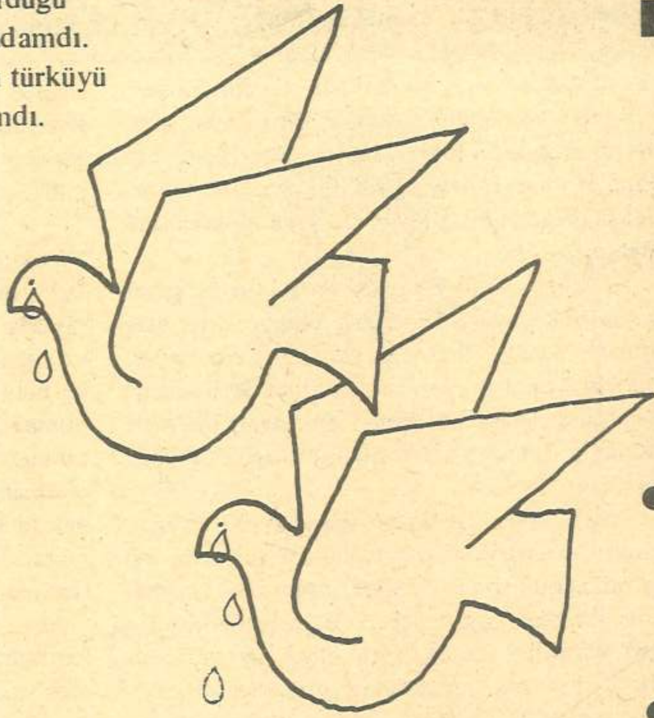

BARIŞ

şiir • japon balıkçısı

Amerika Birleşik Devletleri, Japonya'nın iki önemli kentine, 6 Ağustos 1945'de Hiroşima'ya, üç gün sonra da Nagasaki'ye atom bombası attı. On binlerce insan bir anda öldü; on binlercesi ölünceye kadar sakat kaldı. İnsanlık, emperyalist sistemin bu en vahşi ürünüyle ilk kez o zaman karşılaştı. Bu olaya bütün insanlık çeşitli biçimlerde tepki gösterdi. Yalnız Türkiye'nin değil, bütün dünyanın şairi olan Nazım Hikmet de yazdığı şiirlerle bu mücadeleye katıldı. 1955'te yazdığı aşağıdaki şiiri, Amerika'lı büyük zenci şarkıcı Robeson tarafından türküleştirildi, dünyanın bütün ülkelerinde söylendi.

Denizde bir bulutun öldürdüğü
Japon balıkçısı genç bir adamdı.
Dostlarından dinledim bu türküyü
Pasifikte sapsarı bir akşamdı.

Balık tuttuk yiyen ölür
Elimize değen ölür,
Bu gemi bir kara tabut
Lumbarından giren ölür.

Balık tuttuk yiyen ölür
Birden değil, ağır ağır.
Etleri çürür dağılır
Balık tuttuk yiyen ölür.

Elimize değen ölür,
Tuzla, güneşle yıkanan
En kafalı, en çalışkan
Elimize değen ölür.
Birden değil, ağır ağır
Etleri çürür, dağılır.
Elimize değen ölür...

Badem gözlüm beni unut.
Bu gemi bir kara tabut,
Lumbarından giren ölür
Üstümüzden geçti bulut.

Badem gözlüm beni unut
Boynuma sarılma gülüm,
Benden sana geçer ölüm
Badem gözlüm beni unut.

Bu gemi bir kara tabut
Badem gözlüm beni unut
Çürük yumurtadan çürük
Benden yapacağın çocuk
Bu gemi bir kara tabut
Bu deniz bir ölü deniz.
İnsanlar ey, nerdesiniz?
Nerdesiniz?

Egemen sınıflar her zaman, çıkarları doğrultusundaki savaştan yana olmuş, savaşların kaçınılmazlığından, bunun bir doğa yasası olduğundan dem vurmuşlardır.

Savaşlar, toplumların sınıflara ayrışmalarıyla ortaya çıkmıştır. Üretilen zenginliklerin farklı grupların ellerinde farklı miktarlarda birikmesi, bu gruplar arasında bir paylaşımdengesizliği yaratmış, bunun çözüm yolu da savaş olmuştur. Bu savaşlara damgasını vuranlar, yani egemen sınıflar, hep egemenlikleri altındaki sınıfları kullanmışlardır amaçlarına ulaşmak için. Ezilen sınıfın insanları savaşmış, ölmüş, öldürülmüş; egemen sınıflar da parsayı toplamışlardır.

Bu yüzden savaşa karşıdır ezilenler. Bu yüzden egemen sınıflar savaşları savunur. İnsana ve onun yarattığı değerlere karşı olan bu vahşeti yaldızlarla süslerler.

Emperyalizm döneminde, bir çok olgunun yanısıra, "haklı savaşlar" da ortaya çıktı. Bu savaşlar insanı, insanın yarattığı değerleri değil, emperyalizmi hedef alan, emperyalizmin baskısına karşı duran, ülkeleri bağımsız, halkları özgür kılmaya yönelik savaşlardır. Giderek, sosyalizmi, işçi sınıfının iktidarını korumaya yönelik savaşlardır. Bu nedenle haklıdırlar.

II Dünya Savaşı da emperyalist güçler arasındaki çıkar uyuşmazlığından çıktı. Bununla birlikte, sosyalizmin ortadan kaldırılması için, birbirine karşı savaşmakta olan emperyalist devletler, elele vermekte tereddüt etmediler. Çünkü asıl düşman, işçilerin iktidarı sosyalizmdi.

Bu savaşta da karşı karşıya getirilenler emekçi sınıflardı. Silahları onlar üretti, onlar kullandı, onlar öldü, onlar öldürdü. Sosyalizme karşı yine onlar savaştı. Ve yine onlar korudular sosyalizmi...

50 milyon insan öldü bu savaşta. Milyonlarca insan sakat kaldı. Yüzlerce şehir yerle bir oldu. Emperyalizm, insana ve insanın yarattığı değerlere karşı olan yüzünü yine bu savaşta açıkça sergiledi. Almanya değerlere karşı olan yüzünü yine bu savaşta açıkça sergiledi. Almanya ile savaş halinde olan İngiltere burjuvazisi, Alman çelik tröstü Krupp'la olağan ticaretini sürdürmekte bir sakınca görmüyordu. Satılan çelik Krupp fabrikalarında toplara dönüşüyor ve bu toplar İngilizlere karşı kullanılıyordu. Önemli olan kârdı çünkü. İnsanlar ölmüş, şehirler yerle bir olmuş, ne önemi var?

Faşizm, Nazi kılığında çıktı Almanya'da. Jenosit, anti-komünist katliamla birleşti. Sonra dış ülkelere uzandı. Ve asıl hedefine, Sovyetler Birliğine yöneldi. Paylaşım savaşı, bu

kez yenibir görünüm kazandı: anti-faşist savaş... Nazizmin pervasız girişimleri. İngiltere. Amerika gibi emperyalist ülkeleri, geçici olarak Sovyetler Birliği'nin yanında yer almaya zorladı. Faşizmin iğrenç yüzü ortadaydı artık. Açıkça onu savunmak, emperyalizmin bile işine gelmiyordu. Savaştan en az acı çeken, fakat en fazla yarar sağlayan ABD "demokrat" ,"anti-faşist" görüntüsünü Nürnberg Duruşmaları sırasında da sürdürmek zorunda kaldı. Nazizmin kesin yenilgisinden sonra kurulan bu mahkemelerde faşistler yaptıklarının hesabını ödediler. Ama sadece bir kısmını...

Emperyalizm gerçek yüzünü göstermekte çok gecikmedi. Gecikemezdi. İtalya ve Fransa'da gelişen anti-faşist dayanışma, anti-emperyalist niteliğiyle de ortaya çıkınca, 6. Filo İtalya karasularına girmekte bir sakınca görmedi. Yunanistan'daki sosyalist hareketin bastırılması için İngiltere elinden geleni yaptı. Kanla ve ateşle bastırıldı sosyalist hareketler. Amerika'da Mc Carth'cilik başladı. Sonra soğuk savaş dönemi...

Emperyalizmin özünde faşizme karşı olmadığı, bugün daha kolaylıkla anlaşılabiliyor. Küllenen Nazi hikayelerinin ardından, binlerce insanı gözünü kırpmadan ölüme gönderen Rudolph Hess gibi faşistlerin affedilmesi için rahatça "özgürlük kampanyaları" düzenleyebiliyor. Şili'de çevirdiği dolapların bilinmesinden çok fazla kaygı duymuyor artık emperyalizm. Yaklaşan sonun kendisi de farkında. Ve bu son, çok uzak değil... Çok uzak değil bütün bu yapılanların ve yapılmakta olanların hesabının sorulması...

Ve eğer bugün emperyalizm başına buyruk davranamıyor, borusunu öttüremiyorsa, bunun temel nedeni sosyalist sistemin gücüdür. Detant politikası bu nedenle işlerlik kazanıyor. Bu nedenle yaygın sıcak savaşların olasılığı zayıflıyor.

Silah Tekelleri, ellerinden geldiğince körüklüyorlar silahlanmayı, yerel savaşları... Orta Doğu'daki gelişmelerde hep bunların parmağı var. Hem de öyle ki, Alman faşizmini en somut biçimde yaşayan yahudiler, kendilerine uygulanan faşist yöntemleri, şimdi Arap halklarına uygulamaktan çekinmiyorlar. İsrail, emperyalizmin Orta Doğu'daki maşası durumunda. Ancak tüm yerel çıkışlarına rağmen emperyalizm, kaçınılmaz sonuna yaklaşıyor. Uzak Doğu'da suratına inen şamar, yakında Afrika'da, Güney Amerika'da da inecek.

Ezilen sınıflar, ezilen halklar savaşa karşıdırlar, çünkü onlar arasında savaşmayı gerektiren çıkar çelişkileri yoktur. Emekçi sınıflar artık kendi sınıf bilinçlerine vararak, kendi sınıf çıkarlarını koruma yoluna gidiyorlar. Dünya halklarının ve emekçi sınıfların dostluk ve dayanışması giderek güçleniyor. Bu güç emperyalizmin saldırganlıklarına karşı koymakta bir an bile duraklamıyor. Emperyalizme karşı savaşlarla dayanışma başarılı örnekler veriyor, Vietnamda Angolada...

Barıştan yana güçler, tüm dünya emekçileri ve ezilen halklar, halklar arasında barış ve dostluğu, emperyalist saldırganlığa karşı ise mücadeleyi oluşturmaya çalışıyorlar günümüzde. Ve kalıcı bir barış ancak emperyalizmin yeryüzünden silinmesiyle kurulabilecektir.

Sınıfların oluşmasıyla birlikte ortaya çıkan savaş onlarla birlikte tarihin karanlığına gömülecektir.

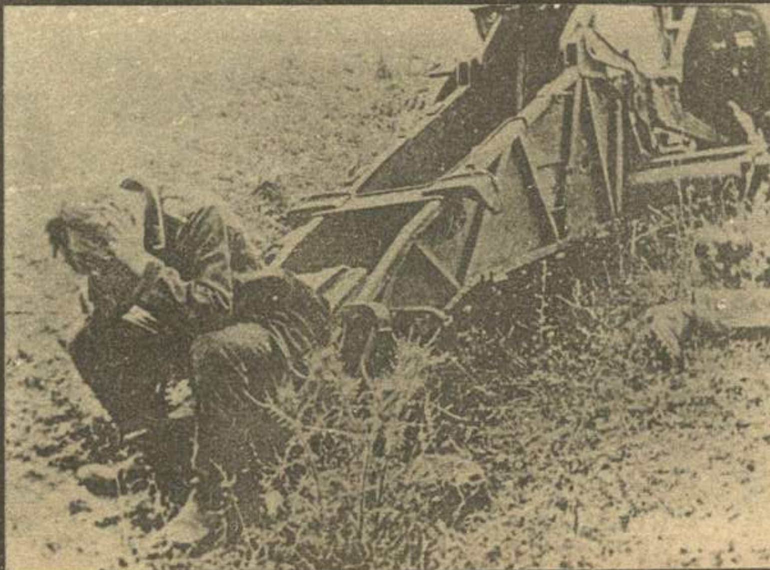
Emperyalist savaş ve faşist saldırganlar dünyanın en güzel kentlerinden birini böyle yakıp yıktılar.

Savaş emeğin ürünlerini yok etti. Milyonlarca köylüyü yoksulluğa ve ölüme mahkum etti.

Ama işçiler, köylüler emperyalizme ve faşizme yiğitçe karşı koydular.

Ve faşizm değişmez kaderine boyun eğmek zorunda bırakıldı. Faşizmin aldattığı insanlar, savaşın sonunda, işte bu durumdaydılar.

yeneceğiz şili'li kardeş

Şili'de mücadele sürüyor. Demokrasiyi yeniden kurmak yolunda yüzbinlerce Şili'li, faşist Pinochet rejimine karşı mücadelenin her aracını kullanıyor. Kültür, bu araçların en etkin ve başarılı olanlarından biri. Şili'de kültür mücadelesinin zengin bir geçmişi var. Şili Yeni Halk Şarkısı Hareketi, Halk Birliği'nin başarısından önce doğmuş, halk kitlelerinin bilinçlenmesinde önemli katkıları olmuştur. Sanatı, bilinci, heyecanı, yaratıcılığı birlikte götüren bir hareket. Müzik, resim, tiyatro, edebiyat, şiir, sinema alanlarında burjuva kültürüne karşı mücadele veriliyor. Sanat, halkın içinde doğuyor, onun yaşamına giriyor. Fabrikada, tarlada, sokakta, duvarda... Ama bilinçli ve bir amaca yönelik. Yeni bir düzen; güzel, mutlu bir düzen için sanat yapılıyor. Heyecanlı, bilinçli ve tüm emekçilere mal olan bir sanat...

Faşizmden sonra cunta da bu alevi söndüremedi. Tiyatro ve resim çalışması yapılan 666 atölye yakıldı. Sanat galerileri bombalandı, tiyatrolar yakıldı. Ama mücadeleyi söndüremediler. Toplama kamplarında şiirler, şarkılar, marşlar üretiliyor. Oradan dışarı çıkıyor. Tüm dünyada yankılanıyor. Yasak sınırları zorlanıyor. 1 Mayıslar tutuklamalara, kurşunlara rağmen yine kitlesel olarak kutlanıyor. Sportif ve kültürel faaliyetler baskı dönemlerinde birleşme ve örgütlenme ortamı yaratıyor, faşizme karşı direniş kitlesel boyutlar kazanıyor. Yasadışı günlük gazeteler tüm baskılara rağmen çıkarılıyor. Santiago'da, ayda 200 binden fazla insana ulaşan bu gazeteler, örgütlenme ve politik çalışma açısından çok yararlı ve başarılı.

Kitapların yakılması bir engel olamıyor. Pablo Neruda'nın şiirleri bütün dünyada faşizmi, emperyalizmi lanetliyor. Victor Jara'yı öldürmek onu susturmaya yetmiyor, o, şimdi anti-faşist mücadelesiyle bütün dünyada tanınıyor.

Cuntanın sınırdışı ettiği sanatçılar örgütleniyorlar. Dünyadaki bütün anti-faşist güçler onları destekliyor. Paris'te Şili Kültürünü Savunma Merkezi, Şili'deki faşizmin içyüzünü kültür elçileri ile dünyaya duyuruyor.

Hepimiz inanıyoruz ki Şili'de ve her yerde faşizm, işçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesiyle yıkılacak. Türkiye İşçi Partisi'inin düzenlediği "Şili Halkı ile Dayanışma Geceleri" için Türkiye'ye gelen kültür elçileri Angel Parra, İsabel Parra ve Patricio Castillo şöyle diyorlar: "Bir gün Santiago'dan gelip, Ankara'da buluşacağız. Hem de beklenenden daha kısa bir zamanda."

Şili'de Halk Birliği Öncesi Durum

* Ekonomisi, ITT, Anaconda gibi uluslararası tekellere bağımlı, Amerikan emperyalizminin konrolünde;
* En önemli ürünü olan bakır ihracatının % 60'ı Amerikanın kontrolünde;
* 1970'lerde fiat artışları bakımından dünyada 3'üncü;
* Yüzbinler işsiz;
* İthalatın % 37'si ABD ile. Dış ticarette tam bağımlı.

4 Eylül 1970 - Şili'de Unidad Popular'ın Zaferi

Aralık 1966'da Santiago'da Halk Birliği' ne katılan partilerin kabul ettiği program ile seçimlere girildi. Halk Birliği Hükümeti, Cumhurbaşkanı Salvador Allende iktidara geldi.

*2.5 milyon hektar toprak köylülere dağıtıldı;
* 70 büyük sanayi kuruluşu kamulaştırıldı;
* 16 ticari banka devletleştirildi;
* Kredilerin % 90'ı üzerinde denetim kuruldu;
* Metalurji, Çimento sanayii millileştirildi;
* Bakır, kükürt, demir ve kömür işleme-çıkartma şirketleri millileştirildi;
* Ücretler: % 10 oranında arttı

Kapitalist düzen, emperyalizm boş durmuyor

* Emperyalist dünya ekonomik ambargo uyguladı;
* CIA faaliyete geçti;
* Kapitalist ülkeler kredileri kesti;
* Emperyalizm Şili'deki işbirlikçilerini CIA ile örgütledi;
* Orta sınıflar, küçük esnaf CIA propagandasıyla direnişe geçti;
* CIA ordu içinde cunta çalışmalarını geliştirdi.

11 Eylül1973 - Şili'de askeri cunta; Allende öldürüldü

* 180 000 kişi tartaklandı;
* Binlerce yurtsever, sosyalist öldürüldü;
* 2500 kişi polis tarafından alındı, kayıp izleri bulunamadı;
* İnsanlık dışı işkenceler;
* Onbinlerce kişi toplama kamplarında;
* AÇLIK ,İŞSİZLİK ,PAHALILIK, ÖLÜM ; AMA MÜCADALE SÜRÜYOR.

Dünya İşçi Sınıfının İki Kahramanı

SACCO ile VANZETTİ

Her zaman burjuva düzeninin cenneti diye gösterilmeye çalışılan Amerika Birleşik Devletleri'nin tarihi, işçi ve emekçi yığınlar üzerinde, onların önderleri üzerinde kendi hukuk anlayışlarını bile yerle bir eden baskılarla, saldırılarla, cinayetlerle doludur. 1 Mayıs'ı doğuran olaylar, emekçi yığınlar üzerindeki baskı ve saldırılara örnektir. İşçi ve emekçiler üzerindeki baskı ve zulmün en çarpıcı örneklerinden biri de Sacco ile Vanzetti davasıdır.

Nicola Sacco ile Bartolomeo Vanzetti, İtalya'dan Amerika'ya göz etmiş iki işçiydi. Amerika'daki ilk sendikal hareketlerin içinde yer alıyorlar, militanca mücadele ediyorlardı.

1920 yılının bir nisan gününde, tutuklandılar. Hiçbir şeyden habersiz, tramvayda giderken. Neyle suçlandıklarını daha sonra öğreneceklerdi: Aynı kasabada bir fabrika soyulmuş, soygunda iki kişi öldürülmüştü. "Bunu siz yaptınız" diyorlardı. Hem yabancıydılar, hem işçiydiler, hem de mücadelenin içinde yerlerini almışlardı. "Özgürlük cenneti" Amerika için bu kadarı yeterliydi.

Yalnız Amerika'nın değil, bütün dünyanın hukuk tarihine kara harflerle geçen düzmece bir mahkeme kuruldu, uydurma tanıklar bulundu. Mahkemedeki olaylara birkaç örnek şöyle verilebilir: Doğru ifade veren bir tanık işinden atılıyor; ama birkaç gün sonra ifadesini değiştirip mahkemenin istediği yalanları söyleyince yeniden işe alınıyordu. Sözde "tarafsız" eyalet yargıcı "bu anarşist dürzüleri yola getireceğim" diye konuşuyordu.

Kısa zamanda iki işçi ölüm cezasına çarptırıldılar. Ama bu sırada, beklenmedik bir tanık ortaya çıktı ve soygunu kendisinin yaptığını itiraf etti. Bu arada dünyanın her yanından gelen tepkiler git gide artıyordu. Bunun üzerine, eyalet valisi, ünlü bir üniversitenin rektörünün başkanlığında "seçkin" kişilerden oluşan üç kişilik bir komite seçti ve davayı incelemelerini istedi. Ama bu patronlar cennetinin bu çok "aydın", çok "bilgili", çok "namuslu" adamları da cezayı değiştirmek için bir neden "göremediklerini" bildirdiler. Böylece, bundan tam elli yıl önce, 1927 yılının 27 Ağustos günü Sacco ile Vanzetti elektrikli sandalyede can verdiler. Ama son nefeslerini verirken bile içinde oldukları mücadelenin onurunu taşımayı bildiler.

Bu olay, dünyanın her tyanında, İngiltere'de, Fransa'da İtalya'da, Almanya'da, Brezilya'da, Şili'de, Arjantin'de, Sovyetler Birliği'nde, Güney Afrika'da işçi ve emekçilerin kitle gösterileriyle, grevleriyle, yürüyüşleriyle protesto edildi. İşçiler ve emekçiler bu iki yiğit kardeşlerini o günden beri saygıyla anıyorlar. Onların anılarını yaşatan şiirler, kitaplar yazıyorlar, türküler söylüyorlar.

(Baştarafı Sayfa 1'de)

rejimin temel varlığı olan hür basınımızın maddi ve manevi güçlüklerin giderek gelişmesi için her türlü kolaylığı göstereceğiz"

Basın gerçekten kamuoyunun aydınlatılmasında önemli bir araç. Fakat Nasıl? Basın bugün önemli ölçüde belirli tekel gruplarının elinde. Yani, basın sanayii de ülkenin genel durumuna bağlı olarak tekelleşmede önemli adımlar attı. Tekeller kamuoyunu yalnız günlük gazeteler çıkararak "aydınlatmıyorlar" artık. "İşlevlerini" tam anlamıyla yerine getirebilmek için günlük gazeteler yanında birçok çocu-kadın-sanat dergileri de çıkarıyorlar.

Çocuklara, artık fosilleşmiş, tarihin karanlıklarında kalmış "kahramanlık" öykülerini anlatarak, bireycilik öğütleyerek onları çağdışı koşullandırıyorlar. Kadınlara cinsel konulardan modaya kadar her konuda öğütler vererek onları kapitalizmin çıkarları doğrultusunda koşullandırıyorlar. Sanat dergilerinde ise, genel olarak küçük burjuva kesimlerin kısır sanat dedikodularına yer veriyorlar. Bu da, belirli koşullandırmayı, en azından yerinde saymayı ve insanların sanat konusunda ufuklarının genişlememesini sağlıyor.

Ayrıca, bu tekelller kitap yayıncılığı da yapıyor. Hergün, işimize giderken, yol üstünde geçtiğimiz gazete bayilerinin raflarında, kitapçıların camekanlarında gördüğümüz çeşitli yayınları anımsamamız yürütülmekte olan yayın politikası konusunda bize bir fikir verebilir. Tümüyle, insanlarımızın köhne, kokuşmuş kalıplar içinde yetiştirilmelerini ve koşullandırılmalarını sağlayacak nitelikte. Böylece, bu tekeller, bir yandan tatlı kârlarını artırırken, diğer yandan da kendilerine sermaye sınıfı tarafından verilen görevi yerine getirmiş oluyorlar. Bir taşla iki kuş vurulmuş oluyor.

İşte, MC programında, "her türlü maddi ve manevi güçlükleri gidererek gelişmesi için her türlü kolaylığın gösterileceği" belirtilen kesim, böyle bir kesim.

Programın bu bölümünde sanat konusunda söylenenler ise şöyle: "Fikir ve sanat hayatını teşvik ederek telif haklarında vergi muafiyet sınırlarını yükselteceğiz. Bütün sanatçıların emeklilik hakkını müesseseleştireceğiz."

Burada, iki nokta üzerinde durmak gerekiyor. Birincisi ve önemli olanı MC'nin sanata bakış açısı. Buna göre, bir fikir ve sanat hayatı var, bir de sanatçı. Oysa bu ikisi de konunun sonuçları ile ilgili, özü ile değil. Bir toplumun yapısını gözönünde bulundurmadan, temelindeki üretim ilişkilerini dikkate almadan herhangi bir konuya sağlıklı bir yaklaşım olanağı yok. Fakat, MC'den fikir ve sanatın özüne ilişkin doğru bir bakış beklemek de söz konusu değil.

Konuya bakış böyle olunca, "fikir ve sanat hayatını teşvik etmekten" ne kastedildiği de ortaya çıkıyor. Bir kez "teşvik etmek", çıkar sağlamakla eşanlamlı. Burada da, bir taşla iki kuş vurmaktan söz edilebilir. Çünkü, çıkar sağlamanın da iki yönü var. Birincisi, devlet olanaklarını belirli kişilere (MC'nin dünya görüşüne yakın kişilere) peşkeş çekmek ve bu yoldan bir kadro yaratmak, ikincisi ise bununla ilişkili olarak işçi sınıfı ve tüm emekçilere zararlı görüşlerin yayılmasını ve pekişmesini sağlamak.

Bütün bu sayılan sonuçları birarada sağlamak için beş yıl önce , yani 12 Mart faşizm dönemi zamanında bir bakanlık kurulmuştu. Amaçları başından belli olan bu bakanlığın uygulaması da beklenenin tersine olmadı. Kültür Bakanlığı'ndan söz ediyoruz. Bu bakanlığın yayınlarına ve dağıttığı fonlara bakmak bu konuda bir fikir edinmemize olanak sağlar. Kısa süreli Ecevit Hükümeti sırasında ise, bu bakanlığın Milli Eğitim Bakanlığı ile birleştirilmesi belirli bir yenilik olarak ele alınabilir. Ama, bu girişim de konunun özüne değil görünüşüne ilişkin bir çabayı göstermektedir.

Kültür Bakanlığı İkinci MC ile yeniden kuruldu. Bu bakanlığın bugüne kadarki çalışmaları işçi sınıfımıza yabancı, köhne ve fosilleşmiş kalıntıların yeniden canlandırılmasından öteye geçmemiştir. Programında kültür konusuna nasıl yaklaştığını bildiğimiz bir hükümetin bu bakanlığı yeniden kurmasıyla ne amaçlar güttüğü ortaya çıkmaktadır.

Yazıda da belirtildiği gibi kültür konusunun bakanlıklar vb. düzenlemelerle ele alınması, özüne değinilmediği sürece sınıfımıza düşman bir biçimde işlenmesini durduramaz. Bu işlemeyi durduracak olan gene işçi sınıfımızdır. Ancak işçi sınıfı iktidarında, kültür de diğer bütün konular gibi dinamik, halktan gelen, ortaklaşa ve yaratıcı niteliklerilye ele alınabilir; böyle bir içeriğe kavuşturulabilir.

ADANA ŞUBESİ BİRİNCİ OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

Derneğimiz Adana Şubesinin birinci olağan genel kurulu, 3 Eylül 1977'de Şube lokalinde yapıldı. Genel Kurulca divan başkanlığına seçilen Genel Yönetim Kurulu üyesi Mesut Odabaşı, yaptığı konuşmada, kültür ve işçi kültürü konusundaki yanlış anlayışları anlatarak çok gerilerde kalmış bu anlayışların yeniden ortaya çıkması karşısında dikkatli olmak gerektiğini vurguladı; Derneğin kuruluşundan bu yana geçen dönemde sürdürülen çalışmaları özetledi, bu dönemin yarattığı başlıca sorunlara değindi ve yeni çalışma dönemine ilişkin en önemli görevler arasında yer alan örgütlenme, kitlelerle canlı bağlar kurma ve ürün verici, yaratıcı çalışmaları hızlandırma üzerinde durdu. Daha sonra söz alan delegeler, Yönetim Kurulunun çalışma raporu ile ilgili görüş ve eleştirileriyle yeni döneme ilişkin öneri ve dileklerini açıkladılar.

Delegelerin tümü, yeni dönemle ilgili olarak birbirini destekleyen görüşler ileri sürdüler. Daha yaygın biçimde örgütlenme ve yaratıcı çalışma gereğini vurguladılar. Bu arada, gazetenin önemli bir ihtiyaca karşılık verdiği, ancak sayfa sayısının da artırılarak içeriğinin zenginleştirilmesi gerektiği belirtildi. Ayrıca yayın çalışmalarının gazete ile sınırlı kalmaması, kültür ve sanat konularında broşürler yayımlanması önerildi. Genel Merkezce düzenlenip yürütülecek dernek içi eğitim çalışmalarının gerekliliği de üzerinde birleşilen konular arasında yer aldı.

Genel Kurulda yapılan seçimlerde; Yavuz Pağda, A Rıza Aybay, H Ali Işık, Nebile Özgentürk, Sabahattin Sandallıoğlu, Nuriye Görkem, Ahmet Nas Şube Yönetim Kuruluna seçildiler.

Aynı gece, dernek üyelerince hazırlanan çeşitli gösterilerin sunulduğu bir toplantı düzenlendi. Yüzü aşkın konuğun izlediği gösterilerde şiirler okundu, türküler söylendi, Şube korusunun hazırladığı program sunuldu; ayrıca, Tiyatro bölümünde görevli dernek üyelerince yazılıp sahnelenen bir oyun oynandı.

Bir yandan, Adana'da işçi nüfusunun yoğun oluşu, onların günden güne güçlenen mücadelesi; öte yandan, dernek üyelerinin yetenekleri, ciddi ve inançlı çabaları, yakın bir gelecekte ortaya çıkacak olumlu sonuçların ipuçlarını, ilk örneklerini veriyor. İşçi Kültür Derneği Adana Şubesine yeni dönemdeki çalışmalarında başarılar dileriz.

A.Rıza Aybay

H.Ali Işık

FOTOĞRAF YARIŞMALARI

Adana Şubemizin çalışmaları ürünlerini vermeye devam ediyor. Fotoğraf dalında peşpeş iki yarışma düzenlendi. Çok sayıda ilginç örnekler çıktı. Yarışmalara işçi ve emekçilerin katılımı ise çalışmaların geleceği ve gelişimi için çok sevindirici bir gösterge oldu.

Yukarıda iki örneğe yer veriyoruz. Üstteki fotoğraf ilk yarışmada derece almıştır. Altta ise ikinci yarışmanın birinci ödülünü kazanan fotoğraf yer alıyor.

Genel kuruldan bir görünüş

(Baştarafı Sayfa 1'de)

yüz kişinin çoşkusu yığınlarla kültür ilişkilerinin önemini ve çalışmalarımızı hızla geliştirmenin zorunluluğunu gösteriyordu. Örnek bir disiplin ve düzenlilikle tamamlanan gece daha sonraki dernek çalışmaları için de yeni olanaklar yarattı.

Şubenin çalışmaları dört alanda sürüyor; Folklor, koro, tiyatro ve dernek üyelerinin eğitimi. Tiyatro çalışmalara 12 kişilik bir kadro ile "Gün Dönerken" adlı oyunu çalışıyor. İleri bir aşamaya gelmiş olan çalışmaların kısa sürede Samsun dave çevre illerde sergilenmeye başlaması bekleniyor. Eğitim çalışmaları da başarıyla sürüyor. Bugüne kadar 11 seminer yapıldı. Seminer hazırlıkları 3-5 kişilik birimlerce yürütülüyor.

Aynı günün gecesi düzenlenen toplantı

İŞÇİLER NASIL GÖRÜYOR?

OKUMAK

19 yaşında ilkokulu bitirmiş, 7 senelik işçi kaynak yapıyor. Ortaokula gidememiş, çalışmak zorunda kalmış,

S - Kitap okur musun?
* İlkokuldan sonra okumadım.

S Gazete okur musun?
* Hangisi olursa okurum, spor ile ilgili yerlerini.

S - Kitap verseler, bulsan okur musun?
* Spor ile ilgili şeyler, mecmualar okurum.

S - Evde kitap var mı?
* Teksas, Tom Miks, resimli roman var onları okurum.

S - Resimsiz roman okumaz mısın?
* Milliyet gazetesi alırız, onun romanlarından birkaçını okudum.

S - Baban okuma bilir mi?
* Bilir.

S - Kitap okur mu?
* Gazete okur. Başka şey okumaz.

25 yaşında, mobilya işçisi 13 senedir işçi, ilkokulu bitirmiş.

S - Kitap okur musun?
* Kitaba önem vermem, gazete okurum.

S - Gazetenin neresini okursun?
* Baş sayfasını, spor ile ilgili kısımlarını

S - Baban okuma bilir mi?
* Okuma bilmez

S - Evde kitap var mı?
* Yok.

24 yaşında, mobilya işçisi, 9 senelik işçi, ortaokulu bitirmiş.

S Kitap okur musun?
* Pek okumam, gazeteleri okurum, dini konuları okurum

S - Hangi gazeteleri okursun?
* Evde Tercüman alırız, işyerinde Hürriyet, Günaydın var

S - Gazetenin nerelerini okursun?
* Haberleri, dini konuları.

S - Hiç kitap okumak istedin mi?
* Heveslenmedim, dini konularda biraz okudum.

17 yaşında, lise 1'e gidiyor. Tatilde ayakkabı boyacılığı yapıyor.

S - Roman okur musun?
* Pek okumam, dersleri okurum.

S - Son okuduğun kitapların ismi nedir?
* Galiba Çalıkuşu, Robenson Cruzo.

S - Okuduğun kitapları nereden buluyorsun?
* Kütüphaneden, mahallede var.

S Kimse tavsiye etti mi?
* Hayır, kendim seçtim.

S - Hiç para verip kitap aldın mı?
* Aldım. Teksas, Tom Miks.

S - Baban okuma bilir mi?
* Bilir.

S - Baban kitap okur mu?
* Okumak değil, yırtar, arada gazete okur, Günaydın.

S - Okulda size kitap tavsiye ediyorlar mı?
* Hiç söylemezler.

22 yaşında, sanat enstitüsünde öğrenci, 2 senelik torna işçisi.

S - Roman okur musun?
* Oğuz Özdeş'in romanlarını okurum.

S - Oğuz Özdeş'in okuduğunuz romanlarının isimlerini ve konularını söyleyebilir misiniz?
* Tuna kıyıları, Gazi Osman Paşa, tarihi kahramanlık konuları.

S - Başka ilginizi çeken, okumak istediğiniz konular var mı?
* Roman okamaya pek vaktim kalmıyor.

S - Bu romanları nereden buldunuz?
* Kütüphaneden, halk eğitim merkezinden

S - Size tavsiye eden arkadaşlarınız var mı?
* Bir arkadaşım tavsiye etti bende aldım, beğendim.

S Gazete okur musunuz, nerelerini?
* Hergün, Tercüman, Günaydın, Genellikle haberleri, romanları okurum.

ODTÜ'de öğrenci bakkalda çalışıyor.

S - Kitap okur musunuz?
* Pek okumam, romanla ilgilenmem.

S Bundan önce okuduğunuz kitaplardan örnek verebilir misiniz?
* Teksas, Tom Miks pek okudum sayılmaz.

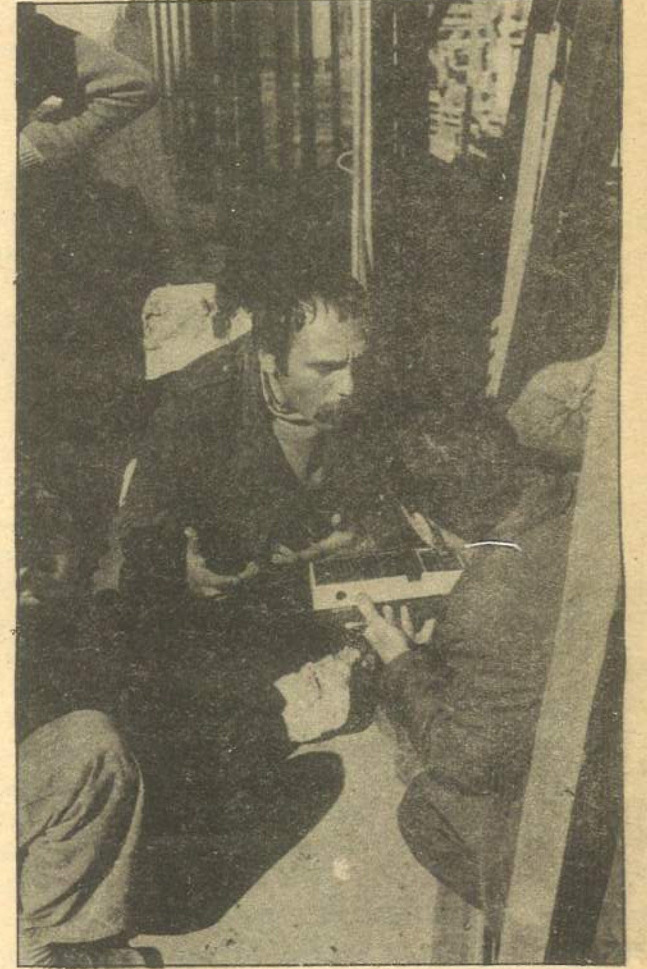
S Boş zamanlarınızda ne yapıyorsunuz.?
* Kahveye giderim.

S - Gazete okur musunuz, nerelerini?
* Günaydın, Milliyet, Tercüman cazip taraflarını, renkli resimli kısımları, birde spor.

S Arkadaşlarınız güzel diye tavsiye etseler okur musunuz?
* Çok önce okumuştum galiba "Kelebek"

S - Okumak sıkıcı mı geliyor?
* Pek uzun okumam ancak yarım saat okurum, sıkılıyorum.

S - Sizce niçin böyle bir alışkanlığınız yok?
*Boş zamanda daha çok gezerim onun için herhalde böyle bir alışkanlık yerleşmedi.

16 yaşında, 2 senelik mobilya işçisi, ilkokulu bitirmiş, çalışmak zorunda kalmış

S - Kitap okur musun?
* İlkokuldan sonra okumadım, nereden okuyayım?

S - Gazete okur musun?
* Arkadaşlardan alırım, şöyle bir bakarım, en çok iş ilanlarına bakarım.

S - Gazetenin başka yerine bakmazmısın?
* Nereden bakayım, işten bırakmazlar, elimiz başımıza değmez.

S - Eve gidince okumaz mısın?
* Yorgunluktan nasıl okuyayım. Bir şey yerim yatarım.

S - İmkan olsa okumak ister misin?
* Elime ne geçse okumak isterim.

neden

OKUMUYORUZ
YADA
OKUYAMIYORUZ?

Emekçilerle, özellikle genç emekçilerle yaptığımız okuma ile ilgili röportaj yukarıda. İşçikültürü dergisinde çıkan röportajlar konusunda bazı eleştiriler var. Bu eleştirilerde, röportajlarda bilinçli, sorunlarının farkında işçilerle de röportaj yapılmasının gerektiği söyleniyor. Bu fikirdeki arkadaşlarımız bir ölçüde haklı. Ama bizim görevimiz emekçilerimizin büyük çoğunluğunun belirli konulardaki görüşlerini ve bilinç durumlarını saptamak. Bu durumun nedenleri üzerinde durmak ve durumun değiştirilebilmesi için nelerin yapılması gerektiğini araştırmak, bulmak, uygulamak. Emekçi halkımızın, işçilerimizin içinde, burjuvazinin onları mahkum ettiği kültür çemberini kırıp, sorunlarını kavrayanlar bu gün için azınlıkta. Toplumumuzun çoğunluğu bu yoz kültürün şu veya bu ölçüde etkisinde. Yukarıda röportajlarda emekçilerimizin okuma alışkanlıklarının ne düzeyde olduğunu görüyoruz. Ama baska şeylerde görüyoruz. Küçük yaşta çalışmak zorunda kalıyorlar. Ağır çalışma koşulları sonucunda okumaya zamanları ve güçleri kalmıyor. Bu işin bir yanı. Okuma alışkanlığını edinmenin ilk adımı ilkokuldur. Eğitim düzenimiz ise başlı başına bir engel. Kişileri araştırmaya, düşünmeye, öğrenmeye değil, ezberlemeye, verileni kabul etmeye yönelten bir eğitim veriliyor. Çünkü burjuvazi düşünen insana düşman. Hele emekçilerin düşünmeleri hiç işlerine gelmiyor. Burjuvazinin yayın politikası da bu amaca yönelik. En çok basılan ve satılan gazetelerin amacı okuyanı gerçeklerden uzaklaştırmak. Sayfaları cinayetler, dedikodular, seks ile dolu, renkli resimler gazetede yazından çok yer kaplıyor. Bir de resimli, çizgi roman furyası var. Konuları yine insanları hayal dünyasına götürecek şekilde seçilmiş. Üstelik kolay okunuyor. Ama okuma ve düşünme alışkanlığını öldürüyor. Bütün bunlar okuma alışkanlığını öldürüyor. Bütün bunlar okumama alışkanlığının nedenleriden birkaçı ama bunların altında çok hesaplı ve programlı yürütülen bir plan var. Görevimiz bu planı bozmak.